

Fordelingen af de 23 Tillægsmandater, foretaget i Overensstemmelse med Reglerne i Valglovens § 42 ff., og den samlede Mandatfordeling vilde herefter være blevet følgende:

Tabel 4.

	Fordeling af Tillægsmandaterne				Samlet Mandatfordeling				Fordeling i Forhold til Stemmer	Forskel
	Øernes Omraade	Jyllands Omraade	Lands-Tillægsmandater	I alt	Hovedstaden	Øerne	Jylland	Hele Landet		
Det konservative Folkeparti . .	6	5	2	13	7	11	7	25	28	÷ 3
Venstre	1	»	»	1	»	15	37	52	42	+ 10
Det radikale Venstre	»	6	»	6	5	13	7	25	28	÷ 3
Socialdemokratiet	2	»	1	3	12	13	13	38	42	÷ 4
Tilsammen	9	11	3	23	24	52	64	140	140	0

Af de 2 sidste Kolonner i Tabellen vil det ses, hvor mange Mandater der i Forhold til Stemmetal vilde tilkomme hvert af de 4 Partier, og den Afvigelse herfra, som Valget vilde have medført uden Samarbejde mellem »Det radikale Venstre« og »Socialdemokratiet«. Tallene stiller sig herefter saaledes: »Venstre« + 10, »Det konservative Folkeparti« ÷ 3, »Det radikale Venstre« ÷ 3 og »Socialdemokratiet« ÷ 4. Venstre havde med andre Ord opnaaet en Fordel af 10 Mandater mere end forholdsmæssigt paa samtlige øvrige Partiers Bekostning.

Medens Samarbejdet mellem de to Partier saaledes paa den ene Side har virket i høj Grad udlignende paa Valgresultatet og skaffet den Ligevægt til Veje i Parti-repræsentationen, som Valgsystemet som saadan ikke vilde have kunnet tilvejebringe, har det paa den anden Side tilsløret og bortledt Opmærksomheden fra de Mangler ved Systemet, der, som ovenanførte Tabel

4 viser, vilde have gjort det muligt for et af Partiernes at faa ca. 25 Procent flere Mandater, end det efter Stemmetal var berettiget til (52 i Stedet for 42). Den *forholdsmæssige Repræsentation for de forskellige Anskuelser blandt Vælgerne*, som det var Hensigten at opnaa med Valglovens Givelse, havde Valgloven altsaa ikke været i Stand til at give, naar hvert Parti optræder særskilt.

Det skal i det følgende undersøges, hvori Grunden maa søges til, at der kan ske saa store Afvigelser fra Forholdsmæssigheden, ligesom det skal paavises, hvorledes der kan raades Bod herpaa.

1. Grundlaget for Valgsystemet er Inddelingen i Valgkredse og Fordelingen af Mandater paa de forskellige Landomraader. I nedenstaaende Tabel er der givet en Oversigt herover.

Tabel 5. Landsdelenes Repræsentation.

	Indbyggere 1918	Vælgere 1918	Valgkredse	I Gennemsnit pr. Valgkreds		Mandater	I Gennemsnit pr. Mandat	
				Indbyggere	Vælgere		Indbyggere	Vælgere
Hovedstaden . .	640 000	270 080	(18)	(35 556)	(15 004)	24	26 667	11 250
Øerne	1 098 000	462 684	42	26 146	11 016	52	21 120	8 896
Jylland	1 274 000	493 834	51	24 982	9 683	64	19 910	7 717
Hele Landet . .	3 012 000	1 226 598	(111)	(27 135)	(11 050)	140	21 515	8 761